

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.35.403/2013/6.szám

A Kúria dr. Dutka József ügyvéd által képviselt felperesnek az Ivanovits Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. április 23. napján kelt 9.K.29.779/2013/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.29.779/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. május 13-án nyújtott be egységes kérelem keretében a Natura 2000 gyepterületek kompenzációs támogatása iránti kérelmet az MOWEEM05 számú fizikai blokk 28. sorszámú parcellája vonatkozásában 1 hektár (a továbbiakban: 1. parcella), valamint az FOU3VK07 számú fizikai blokkban található 3. számú parcella (továbbiakban: 2. parcella) 0,33 hektár kiterjedésű területek tekintetében. Az első fokon eljáró hatóság határozatával a felperes kérelmét elutasította azzal, hogy az 1. parcella esetében a helyszíni szemle eredményeként megállapította a kérelemben feltüntetett jogcímnek nem megfelelő hasznosítást, a 2. parcella esetében pedig a felperes az adategyeztetés alkalmával kérelmét visszavonta. Az első fokon eljáró hatóság a kérelem elutasítását a 796/2004/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 15. cikk (3) bekezdésére és az 53. cikk (1) és (2) bekezdésére alapítva, a felperes szándékosan elkövetett szabálytalanságára

vezette vissza.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes az elsőfokú határozatot 2012. április 2-án kelt határozatával helybenhagyta. Indokolása értelmében az 1. parcella kapcsán a lefolytatott helyszíni ellenőrzés és az arról készült jegyzőkönyv meggyőzően bizonyította a kérelemtől eltérő hasznosítását. Az alperes következetes gyakorlata alapján az ügyfél számára felróható magatartásokat szándékos magatartásként kezeli. Ennek megfelelően alkalmazta az EK rendelet 53. cikkében foglaltakat. A 2. parcella esetében arra hivatkozott, hogy a felperes 2010. augusztus 11-én folytatott adategyeztetést követően visszavont támogatási kérelmét az EK rendelet 15. cikk (1) és (3) bekezdése alapján nem vehette figyelembe.

A felperes keresete folytán eljáró Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) 2013. április 23-án kelt 9.K.29.779/2013/4. számú ítéletével a felperes keresetének helyt adott és az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte, az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

Az ítélet érvelése szerint az 1. parcella esetében szándékos túligénylés nem volt megállapítható tekintettel arra, hogy a felperes a kérelmét joghatályosan visszavonta. Ebben a körben hivatkozott az EK rendelet 28. preambulum bekezdésére, valamint a 22. cikk (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. Utalva az EK rendelet Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 288. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti jogforrási jellegére megállapította, hogy az EK rendelet 22. cikke írásbeliséget előíró de egyéb alakisági követelményt nem támasztó rendelkezése alapján a felperes joghatályosan vonta vissza kérelmét.

A 2. parcella vonatkozásában a Bíróság arra hivatkozott, hogy az alperes határozata nem tartalmazott tényállást és indokolást a kérelem elutasítására. A felperes a perben okirattal bizonyította, hogy a 2. parcella a MePAR rendszerben is Natura 2000-es támogatható terület és az alperes ez esetben nem igazolt szándékos túligénylést. Ezzel megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (2) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét.

A Bíróság a megismételt eljárásban arra kötelezte az alperest, hogy az 1. parcella esetében a felperesre nézve kedvező módon bírálja el a támogatási kérelmet, a 2. parcella esetében ismételten vizsgálja meg a földterület támogathatóságát. Amennyiben a túligénylés ténye nem éri el a szankcionálható területnagyságot, akkor nem kell részletes tényállást megállapítani, amennyiben azonban a túligénylés a szankcionálható kategóriába esik, úgy a hatóság állapítson meg részletes tényállást arra vonatkozóan, hogy a túligénylés ténye mire vezethető vissza.

A jogerős ítélet ellen az alperes fordult felülvizsgálati kérelemmel a Kúriához. Felülvizsgálati kérelmében a Bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Igényt tartott a felülvizsgálati eljárásban keletkezett költségeinek megtérítésére is.

A felülvizsgálati kérelem jogalapját abban jelölte meg, hogy a Bíróság az 1. parcella kapcsán tévedett akkor, amikor a 36/2009. (IV. 3.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § (2) bekezdését ellentétesnek ítélte az EK rendelet 22. cikk (1) bekezdésével és ezért a tagállami jogszabály félretételével hozott ítéletet.

A 2. parcella esetében arra hivatkozott, hogy a Bíróság ítélete megsértette a Pp. 339. § (1) bekezdését és a 221. § (1) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy a felülvizsgálni kért határozat nem tartalmaz a döntésre vonatkozó indokolást. Az alperes határozatát a 2. parcella vonatkozásában azzal indokolta, hogy a felperes kérelmét visszavonta.

A felperes a felülvizsgálati kérelem elutasításával együtt a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását, valamint költségeinek megtérítését kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Natura 2000 területek kompenzációs támogatása Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból származó támogatás, amelynek alapja az EK rendelet. Az EUMSZ az Unió jogi aktusaival foglalkozó 2. fejezet, 1. szakasz 288. cikk (1) és (2) bekezdése értelmében „[a] rendelet általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.” Az Európai Unió Bírósága – korábban az Európai Közösség Bírósága – által úgynevezett „soft law”-ként működő joggyakorlata értelmében a rendeleti szintű uniós jogi aktus a tagállami szabályozáshoz képest elsőbbséget élvez, közvetlenül érvényesül és alkalmazandó a tagállamban. Az EK rendeletből fakadó kötelezettségek és jogok érvényre juttatása végső fokon a tagállami bíró feladata, amelynek egyik lehetséges technikája a konkuráló tagállami jogszabály félre tétele mellett az EK rendelet közvetlen perbeli alkalmazása.

Nem helyálló ezért az alperes felülvizsgálati kérelme 17-18. pontjában leírt okfejtés, amely az Unió egyéb (pl. irányelvi) aktusainak tagállami bírói alkalmazására vonatkozó, szintén az Európai Unió Bírósága által felállított tesztre utal.

Az EK rendelet a támogatási kérelmek visszavonását szabályozó 22. cikk (1) bekezdése értelmében „[a] támogatási kérelmet részben vagy egészben bármikor vissza lehet – írásban – vonni.” Az (1) bekezdés harmadik albekezdése szerint „[a]mennyiben azonban az illetékes

hatóság már tájékoztatta a mezőgazdasági termelőt a támogatási kérelemben lévő szabálytalanságokról, vagy értesítette helyszíni ellenőrzési szándékáról, és ez a helyszíni ellenőrzés szabálytalanságokat tár fel, a támogatási kérelemnek a szabálytalanságok által érintett részeit nem lehet visszavonni." Végül a 22. cikk (2) bekezdése értelmében „[a]z (1) bekezdéssel összhangban történő visszavonást követően a kérelmező ugyanolyan helyzetbe kerül, mint amilyenben a támogatási kérelemnek, vagy a kérelem szóban forgó részének benyújtása előtt volt.

Ehhez képest az R. 4. § (2) bekezdése szerint „[a]z elektronikus úton, ügyfélkapus azonosítással történő benyújtási kötelezettség az (1) bekezdésben foglaltakon kívül kiterjed az adatváltozás bejelentésére is a módosítás, pontosítás, visszavonás, és a vis maior kérelem vonatkozásában. (...)."

A két normatív rendelkezés összevetéséből egyértelműen kiderül, hogy az írásbeliség formai követelményén túlmutató ügyfélkapus azonosító rendszer lényeges többletkötelezettséget ró az ügyfélre az írásbeliséget előíró EK rendelethez képest. A két norma közti ellentmondást pedig az alkalmazásában elsődlegességet élvező EK rendelet javára kell feloldani, félre téve az R. rendelkezését.

Ezért helyesen és jogszerűen járt el a Bíróság akkor, amikor a tényállás teljes körű feltárása mellett megállapította, hogy a felperes időben és az EK rendelet követelményeinek eleget téve vontatta vissza az 1. parcella tekintetében benyújtott támogatási kérelmét. Az alperes jogsértően állapította meg a felperes terhére szándékos szabálytalanságot. Az EK rendelet 22. cikk (2) bekezdése értelmében a felperest ugyanolyan helyzetbe kell hozni mint amilyenben a támogatási kérelemnek, vagy a kérelem szóban forgó részének benyújtása előtt volt."

A Kúria 2. parcella tekintetében is jogszerűnek ítélte a Bíróság ítéletét.

A Bíróság ítélete nem ütközik az alperes által megjelölt jogszabályokba.

A Pp. 339. § (1) bekezdése értelmében „[h]a törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi." Az alperes a két földterületet érintő támogatási kérelmet egy határozaton belül bírálta el, és az 1. parcella esetében az alperesi jogsértés kétséggkívül megállapítható, ezért bírósági felülvizsgálat eredményeként meghozott hatályon kívül helyező döntés nem vitatható.

Az alperes a Pp. 221. § (1) bekezdését jelölte meg megsértett

jogszabályként. Eszerint „[a]z ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítotttnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

A Kúria megítélése szerint a Bíróság ezen kötelezettségének is eleget tett: a Bíróság ítéletében megjelölte azokat a jogszabályokat, amelyekre döntését alapította, és számot adott az által mérlegelt bizonyítékokról.

Így az alperes a megismételt eljárásában meghozott döntését az 1. parcella esetében az EK rendelet 22. cikk (3) bekezdése, a 2. parcella tekintetében pedig a 15. cikk (1) és (3) bekezdésére figyelemmel köteles meghozni azzal, hogy indokolási kötelezettségének a Ket. 72. §-ában foglaltakat kell szem előtt tartania.

A kifejtettek értelmében a Bíróság ítéletét jogszerűnek ítélve a Pp. 275. § (3) bekezdésére tekintettel hatályában fenntartotta.

Az alperes eredménytelen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Ezért a Kúria a Pp. 78. §-a alapján az alperest kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárásban keletkezett perköltségének megfizetésére.

Ugyanakkor az alperes pervesztességére, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény szerinti illetékmentességére tekintettel rendelkezett az állam illetékviseléséről.

Budapest, 2014. június 12.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró